

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่จะต้องให้บริการแก่นักศึกษาจำนวนมาก ที่มีจุดมุ่งหมายในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยยึดถือหลักการของระบบการศึกษาแบบตลาดวิชา ให้โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ทุกคนที่ใฝ่หาความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นสมาชิกที่มีคุณค่าและมีคุณภาพของสังคม (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538) ด้วยเหตุที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นมหาวิทยาลัยเปิด ดังนั้นจึงมีนักศึกษาจากทั่วทุกภาคของประเทศ เฉพาะนักศึกษาใหม่ ระหว่างปี 2514-2534 เฉลี่ยปีละ 69,393 คน โดยในปีแรกของการก่อตั้งมหาวิทยาลัย มีนักศึกษาสมัครเรียนจำนวน 117,049 คน (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535) จึงทำให้มีนักศึกษาเดินทางเข้ามาเรียนและสอบทานแน่นมากก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาจราจร ที่พักอาศัย การปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสังคมในเมืองหลวง การครองชีพ และการอยู่ร่วมกับคนจำนวนมากทั้งในที่พักและมหาวิทยาลัย ปัญหาอาชญากรรม และสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (ทวี ทองสว่าง, 2523) โดยเฉพาะในด้านที่พักอาศัย รัฐไม่สามารถจัดหาที่พักอาศัยจำนวนมากเพื่อบริการแก่นักศึกษาเหล่านี้ได้อย่างเพียงพอ ต่างไปจากมหาวิทยาลัยของรัฐที่มหาวิทยาลัยเหล่านั้นจะดำเนินการ ในการจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัยให้แก่นักศึกษาด้วยเพราะรัฐตระหนักดีว่า หอพักเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการพัฒนา นักศึกษาให้มีศักยภาพสูงขึ้น ทั้งทางสติปัญญา จิตใจและสังคม (จิรวัดน์ วีรังกร, 2538) รัฐมีนโยบายสนับสนุนให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดที่พักอาศัยบริการให้แก่ศึกษา แทนภาครัฐบาล แต่ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงครั้งแรกนั้น รัฐมิได้มีการวางแผน ในการพัฒนาที่พักอาศัยสำหรับนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับนักศึกษามีแนวโน้มในการเลือกที่พักอาศัยที่ไม่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัยมากเกินไป สามารถเดินทางได้ สะดวกและมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ดังนั้นจึงทำให้ในบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัยราม คำแหงมีการลงทุนของภาคเอกชน เพื่อพัฒนาที่พักอาศัยตอบสนองความต้องการแก่นักศึกษาใน

ราคาที่แตกต่างกันไป แต่พบว่าส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีนัก บางแห่งก็มีได้รับอนุญาตอย่างถูกต้อง ส่วนใหญ่สถานที่พักมีสภาพค่อนข้างแออัด มีทางเดินแคบๆ สภาพไม่ผิดกับชุมชนแออัด (ผู้จัดการปริทรรศน์, 2533) ในขณะที่เดียวกันเอกชนผู้ลงทุน ก็มักเป็นการลงทุนเพื่อมุ่งหวังเชิงธุรกิจเป็นสำคัญ ไม่ค่อยคำนึงถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักศึกษา เพราะที่พักอาศัยเหล่านี้ของนักศึกษาคควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เอื้อต่อการอยู่อาศัย การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางการศึกษา (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2528) รวมทั้งควรก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อที่พักอาศัยของตนเองด้วย จึงจะสามารถอยู่อาศัยได้อย่างมีความสุข และมีความคาดหวังในชีวิตสูงขึ้น (ธงชัย สวัสดิสาร, 2530)

ด้วยเหตุนี้ ที่พักอาศัยมีความสำคัญต่อคุณภาพทางการศึกษา และการพัฒนาการทั้งทางกายและสังคมดังกล่าว จึงสมควรสำรวจที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในบริเวณแขวงหัวหมาก เพื่อทราบถึงสภาพแวดล้อมของที่พักอาศัยและปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัย เพื่อสามารถเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการจัดการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. สำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง แขวงหัวหมาก
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้บริการโดยภาคเอกชน บริเวณแขวงหัวหมาก
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการที่พักอาศัยของภาคเอกชนในบริเวณแขวงหัวหมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัญหาที่พักอาศัย ที่ให้บริการโดยภาคเอกชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง แขวงหัวหมาก
2. ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการที่พักอาศัยของภาคเอกชนในบริเวณแขวงหัวหมาก
3. สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดศึกษาเฉพาะที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน ที่ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าและด้านหลังมหาวิทยาลัยรามคำแหง

นิยามศัพท์

1. ที่พักอาศัย หมายถึง ที่พักอาศัยที่ดำเนินการในเชิงธุรกิจโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หอพัก อพาร์ทเมนต์ ห้องแบ่งเช่า เป็นต้น
2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่ยังคงมีสภาพนักศึกษาและลงทะเบียนเรียนในขณะที่ทำการวิจัย